

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/10/2017
Identifikačné číslo spisu:	3112011146
Dátum vydania rozhodnutia:	07.03.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3112011146.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabina na neverejnom zasadnutí konanom dňa 7. marca 2018 v trestnej veci proti obvinenému U. V. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 9. septembra 2013, sp. zn. 23To/77/2013 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného U. V. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 29. apríla 2013, sp. zn. 1T/103/2012 bol obvinený U. V. uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase od 17.00 hodiny dňa 25. septembra 2011 najneskôr do 26. septembra 2011 do 09.15 hodiny na presne nezistenom mieste, najpravdepodobnejšie v obytnom dome na U. ulici č. XXX v Y. O. X. presne nezisteným spôsobom, v úmysle získať majetkový prospech, napadol a udusil B. R., narodenú XX. D. XXXX trvale bytom Y. O. X., U. ul. XXX/X tak, že jej uzatvoril dýchacie otvory nosa a úst, čím jej spôsobil opuch pľúc a mozgu, ktoré zranenia viedli k smrti poškodenej B. R. a telo poškodenej uschoval v pivničných priestoroch predmetného obytného domu, pričom z bytu poškodenej odcudzil finančnú hotovosť minimálne vo výške 1.100,- Eur a samotnej poškodenej z tela odcudzil zlatú obrúčku, zlaté náušnice a zlatú retiazku v hodnote 302,- Eur, ktoré predal a následne dňa 09. októbra 2011 po predchádzajúcej dohode s družkou U. K. v čase okolo 20.00 hodiny z pivnice domu vyniesol mŕtve telo poškodenej vo vreci, ktoré spoločne s U. K. naložili pred vchodom uvedeného obytného domu v Y. O. X. do batožinového priestoru osobného motorového vozidla Rover 620 Si, EČV: P-XXXV. a odviezli na odľahlé miesto nachádzajúce sa v k. ú. Y. O. X., neďaleko mosta cez rieku Váh z obce V. do Y. O. X., kde obvinený telo z vozidla vybral a odtiahol, kde bolo neskôr dňa 16. októbra 2011 nájdené.

Za to mu okresný súd podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 5 Tr. zák. uložil trest odňatia

slobody na 22 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia (podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák.).

Podľa § 76 ods. 1 v spojení s § 78 ods. 1 Tr. zák. a § 77 ods. 1 Tr. zák. bol obvinenému uložený ochranný dohľad v trvaní 2 roky spočívajúci v povinnosti po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody oznamovať a preukazovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. bolo obvinenému uložené aj protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Zároveň mu bola uložená povinnosť na náhradu škody poškodenému L. R. vo výške 1.402,- Eur (§ 287 ods. 1 Tr. por.), pričom so zvyškom nároku bol poškodený odkázaný na občianske súdne konanie (§ 288 ods. 2 Tr. por.).

Proti tomuto rozsudku podali odvolania prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín a obvinený a na základe týchto opravných prostriedkov Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 9. septembra 2013, sp. zn. 23To/77/2013 pod bodom I./ podľa § 321 ods. 1 písm. d/ , písm. e/, ods. 3 Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a ochrannom dohľade a pri nezmenenom výroku o vine podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uložil obvinenému U. V. podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., § 43 Tr. zák. ďalší trest odňatia slobody na 18 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia (§ 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák.).

Súčasne bol obvinenému uložený ochranný dohľad na 3 roky (§ 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák.) a ďalšie povinnosti spočívajúce v tom, aby počas trvania ochranného dohľadu preukazoval potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy.

Pod bodom II./ rozsudku krajský súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného (vtedy obžalovaného) ako nedôvodné zamietol.

Obvinený U. V. podal prostredníctvom obhajcu proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i/ a § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. s odôvodnením, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, ako aj, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V odôvodnení svojho dovolania uviedol, že v plnom rozsahu zotrváva na dôvodoch svojho odvolania, pretože v konaní o riadnom opravnom prostriedku neboli ním vytýkané pochybenia napravené.

Namietal, že bol odsúdený bez toho, aby bola preukázaná jeho vina, pričom nebolo jednoznačne preukázané, že práve on je páchatelom skutku. Keďže jeho vina nebola preukázaná bez pochybností, súd mal vziať do úvahy zásadu „in dubio pro reo“. V nadväznosti na to poukázal na niektoré vo veci vykonané dôkazy: výpovede poškodeného L. R., svedka - psovoda U. U., svedkov P. E., U. V., U. K., svedkyne U. U. - pracovníčky záložne v Y. O. X., závery znaleckého posudku MUDr. Sone Fabiánovej v kontexte s konkrétnymi skutkovými okolnosťami. Súd nebral do úvahy ani závery znaleckého dokazovania týkajúce sa biologického materiálu zisteného pod nechtami obete.

Podľa názoru obvineného nebol usvedčený žiadnym relevantným priamym dôkazom a v danej súvislosti citoval vybrané texty judikatúry, týkajúcej sa dokazovania nepriamymi dôkazmi. Odsudzujúci rozsudok považuje za nepreskúmateľný, nakoľko súdy sa riadne nevysporiadali s jeho obhajobnými tvrdeniami. Dôvodil tiež, že trestné konanie bolo začaté dňa 11. októbra 2011 nezákonne, keďže telesné pozostatky alebo jej boli nájdené až dňa 16. októbra 2011. Závery vo veci vykonaného dokazovania vyvolávajú značné pochybnosti o jeho vine, a preto odsudzujúcim rozhodnutím krajského súdu, pokiaľ nebolo rešpektované procesné pravidlo „in dubio pro reo“ a súd nerozhodol o jeho oslobodení spod obžaloby, dopustil sa porušenia zákona.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona a napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, ako aj rozsudok Okresného súdu Trenčín zrušil, vec vrátil prvostupňovému súdu, aby túto v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že jeho obsah v celom rozsahu zodpovedá obsahu jeho odvolania, pričom poukázal na skutočnosť, že Krajský súd v Trenčíne sa podrobne a v celom rozsahu vysporiadal so všetkými podstatnými jeho námietkami. Osobitne poukázal na uznesenie Okresného súdu Trenčín zo 4. augusta 2016, sp. zn. 4Nt 105/2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 24. októbra 2016, sp. zn. 23 Tos 92/2016, ktorými rozhodnutiami bol zamietnutý návrh obvineného na povolenie obnovy konania.

Podľa názoru prokurátora rozsudky Okresného súdu Trenčín a Krajského súdu v Trenčíne sú správne a zákonné, a preto navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Trenčíne ako odvolacieho súdu, ktorým bol obvinenému U. V. uložený trest a zamietnuté odvolanie podané proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol uznaný vinným. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Obvinený podal vlastnoručne napísané dovolanie potvrdené odtlačkom pečiatky advokáta JUDr. Jozefa Šimka, možno teda konštatovať, že bolo podané prostredníctvom obhajcu, a teda bolo podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo na Okresnom súde Trenčín, t. j. v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda na to, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a na dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Obvinený U. V. v rámci dovolacích námietok spochybňoval právne posúdenie svojho konania poukázuc na konkrétne skutkové okolnosti prípadu, ako aj na nedostatočné hodnotenie dôkazov (najmä výpovedí svedkov a záverov znaleckých posudkov) a domáha sa v konečnom dôsledku oslobodenia spod obžaloby s poukazom na to, že jeho vina nebola jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. V naznačenom rozsahu obvinený namieta pochybenia v skutkových zisteniach ustálených vo veci skôr činnými súdmi a v nimi vykonanom hodnotení dôkazov. Pritom sa obvinený domáha tak podstatnej zmeny skutkových záverov, ktoré by viedli ku konštatovaniu, že stíhaný skutok - zločin vraždy nezavinil, napriek tomu že súdy oboch stupňov dospeli k opačnému záveru.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko

dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Najvyšší súd opakovane pripomína, že dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného U. V. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je to uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák., zo spáchania ktorého trestného činu bol obvinený uznaný vinným.

Na základe vyššie uvedeného možno teda zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu a na základe toho vyvodzovať nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku. Zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku, alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolanie obvineného je obsahovo takmer totožné s jeho odvolaním, pričom obvinený sa dožaduje prehodnotenia výsledkov dokazovania podľa vlastných predstáv. Z obsahu prevažnej časti námietok uplatnených v dovolaní vyplýva, že obvinený namieta predovšetkým skutkový stav, spôsob, akým sudy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech a spôsob právneho posúdenia jeho konania. Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov, ktorý nezodpovedá jeho predstavám, nie je možné subsumovať pod dôvody dovolania uvádzané obvineným U. V., ale ide skôr o skrytú formu vyjadrenia jeho záujmu, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) vyhodnotené v jeho prospech.

V súvislosti s námietkou obvineného, že sudy neaplikovali jednu zo základných zásad trestného konania („in dubio pro reo" - v pochybnostiach v prospech obvineného), najvyšší súd poznamenáva, že použitie tejto zásady, ktorá vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr. por., prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie. Táto zásada sa týka iba skutkových zistení, čo však nemôže byť, s poukazom na vyššie uvedené, predmetom skúmania dovolacieho súdu.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., tento obvinený bližšie nešpecifikoval, ktoré dôkazy mali byť súdom vykonané nezákonným spôsobom a v čom mal tento nezákonný spôsob spočívať. Najvyšší súd sa preto týmto dovolacím dôvodom bližšie nezaoberal. V danej súvislosti len poznamenáva, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. možno uplatniť v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dokazných prostriedkov, nemožno ním však úspešne napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob jeho hodnotenia súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, ale nie tak v konaní o dovolaní.

Z uvedeného je zjavné, že v rozsahu námietok obvineného U. V. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie

na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.